

DÉLMAGYARORSZÁG

Előfizetési árak:
 Egész évre - - 360 K | Negyed évre - - 90 K
 Félévre - - - 180 K | Egy hónapra - - 30 K
 Egyes szám ára 1.50 K. Pályaudvarokon 2 K

POLITIKAI NAPILAP.
 Lapvezér:
 nagyatádi Szabó István, földm. miniszter.
 Főmunkatárs: Tankovits János, nemzetgy. képviselő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Kaposvár, Korona-utca 10. sz.
 Telefon: 114. — Nyomda: 110.
 Hirdetések milliméter árszámítással.

Meg kell oldani a tisztviselő-kérdést!

(t. i.) Örök Damokles kardként lebeg a magyar állami élet felett a tisztviselő-kérdés problémája. A mindenkor pénzügyminisztereknek legnagyobb és legfőbb gondját képezte az a megoldás, amelynek segítségével az állami, megyei és városi tisztviselők hatalmas tömegének megélhetését biztosítsák. Mert a legégetőbb problémája kell, hogy legyen az államháztartásnak a tisztviselőkérdés, mert az állam képezte csak úgy működhet rendesen, ha a gépezet főtényezői, mozgatói minden energiájukkal és idegeik koncentrációjával az állam érdekeit szolgálják. Ez pedig csak rendes dotáció mellett lehetséges, amikor a megélhetéssel folytatott rettenetes küzdelem nem tartja leköve az idegszálak legtöbbszörét.

Nem igaz, hogy az állam nem tesz semmit tisztviselői érdekében, nem igaz, hogy megélhetésüket harmadrangu kérdésnek tekintik. De amit tesz az kevés. A tisztviselő-kérdést gyökeresen, alapjában kell megoldani. A vármegye első tisztviselőjének, az alispánnak, aki reprezentatív képviselője is a vármegyének, 1900 korona havi fizetése van az összes pótlékokkal együtt. Hogy legyen most minden gondolatával azon, hogy vármegyejét szolgálja, hogy munkásságával semmi kívánni valót ne hagyjon, hiszen emellett a kis fizetés mellett, hacsak privát vagyona nincs, minden gondolatát az élet apró és nagy harcai foglalják le. És a többiek, a bírák, akik délután fát és vizet hordanak, ebédre főzeléket esznek, hogy szolgálhassák tiszta fejjel és tiszta szívvel Justiciát? A vasutasok, postások, akiknek munkája időhöz kötött percmunka, hogy teljesítsék nehéz és terhes szolgálatukat, mikor tudják, hogy otthon három-négy gyermek éheznek. És a többiek, akik egész életükön át az államot, a vármegyét, a várost szolgálják, akiknek képesítésük van, akik hosszú, munkás életre tekintenek vissza, a többiek mind-mind a megélhetésért küzdenek és annyi fizetésük sincs, mint egy középajta gépirókisasszonynak.

Nem pár száz koronás segélyekkel kell a tisztviselőkérdést megoldani, nem szabad alamizsnát adni az alispánoknak, bíráknak, postásoknak, vasutasoknak, intézményes, radikális, azonnali megoldást kérünk!

Ne száz százalékos segélyeket adjanak, ne három hónapos pótlékokat, hanem emeljék fel a törzsfizetéseket, vagy tökéletesítsék a természetbeni ellátást vagy szorítsák le a közszükségleti cikkek árát. Ez volna a leg-egészségesebb. A tisztviselőkérdést másképpen megoldani nem lehet.

Pedig meg kell oldani és pedig azonnal, mert minden perc, amelyet ez ügyben bizottságok tárgyalásokkal töltenek el, minden óra, amelyet az aktáknak fiókban heverése elrabol, új és új szenvedéseket, éhséget, nyomort jelent. A tisztviselők kénytelenek lesznek összes ruháikat, cipőiket, butoraikat eladni, az ékszereiket már rég eladták, hogy meglegyen a betevő falatjuk. Minden egyéb kérdésnek háttérbe kell szorulni akkor, amikor a magyar tisztviselőkről van szó.

Gróf Bethlen István megalakította az új kormányt.

A miniszterek névsora. — Kik az új államtitkárok? — A miniszterelnök tanácskozásai. — Hivatalos jelentés.

Budapest, ápr. 14. A kormányválság ma megoldást nyert. A kormányzó tegnap Bethlen István grófot megbizta, hogy kormányalakítás iránt kezdjen tárgyalásokat. Ezek a tárgyalások, amelyeket Bethlen András Gyula gróffal, mint a Keresztény Nemzeti Egyesülés pártjának elnökével és nagyatádi Szabó Istvánnal, mint a kisgazdapárt vezérével folytatott, eredményre vezettek és ennek alapján a mai nap folyamán meg-egyezésre jutottak. Az új kabinet névsora a következő:

Miniszterelnök: gróf Bethlen István.
 Külügyminiszter: gróf Bánffy Miklós.
 Honvédelmi miniszter: Belicska Sándor.
 Belügyminiszter: gróf Ráday Gedeon.
 Pénzügyminiszter: Hegedüs Loránt.
 Igazságügyminiszter: Tomcsányi V. Pál.
 Vallás- és közoktatásügyi miniszter: dr. Vass József.
 Földművelésügyi miniszter: nagyatádi Szabó István.

Közlelmezési miniszter: Mayer János.
 Népjóléti miniszter: Bernolák Nándor.
 Az államtitkárságok dolgában még nincs döntés. A földművelésügyi államtitkárságot egyelőre nem töltik be, hanem fenntartják arra az időre, amikor Mayer János, aki rövid időre vállalta az amugy is rövidesen megszűnő közlelmezési miniszterium vezetését, visszatér. Az új kormány belügyi államtitkára Gömbös Gyula, vallás- és közoktatásügyi államtitkár pedig Kovács J. István. Az új kormány megalakulásával egyidejűleg a miniszterelnöki sajtóosztály főnöke Eckhardt Tibor min. tanácsos felmentését kérte.

Bethlen István a délelőtt folyamán tárgyalt Teleki Pállal, majd gróf András Gyulához ment, akivel hosszabban tanácskozott. Innen a képviselőházba hajtatott és Rakovszky Istvánt kereste fel, majd a pénzügyi bizottság ülésére magához kérte Hegedüs Loránt pénzügyminisztert, akivel rövid ideig tárgyalt. A tárgyalások után Bethlen megjelent a kormányzó előtt és jelentést tett a politikai helyzetről. Majd a kabinetirodába ment át, ahol a legmagasabb kéziratok kiállítására és az eskütétel formalitásai felől Bartha Richárd államtitkárral tanácskozott. A kihallgatás után jelent meg a következő hivatalos kommuniké, amelyet a M. T. I. adott ki:

Gróf Teleki Pál miniszterelnök bejelentvén a kormányzó úr Öfömméltóságának az öszminiszterium lemondását, a kormányzó úr azt elfogadta és az új kormány megalakításával Bethlen István gróf nemzetgyűlési képviselőt bizta meg, aki azonnal folyamatba tette az új kormány megalakításához szükséges tárgyalásokat. Ezek a tárgyalások eredményre vezettek és gróf Bethlen István ma már abban a helyzetben van, hogy a kormányzó úrnak ma délelőtt a részletes jelentést megteheti.

A hivatalos lap holnapi számában teszik közzé a kinevezésről szóló kéziratokat, ugyancsak holnap délelőtt teszik le a kormány tagjai a hivatali esküt.

A kormány működését az eddigi koalíciós alapon kívánja megkezdeni és politikájának főszinorkérdése, mint az eddigi kormányoké, a nemzeti, keresztény és agrár irányzat lesz.

Fényes László mindent tagad.

Harmadik nap. — „Kérek parancsot Tisza megölésére!“ — „Szentelt vízzel nem lehet forradalmat csinálni!“ — Fényes László — Friedrich Istvánról.

Fényes László folytatja tegnap abban hagyott vallomását. Elmondja, hogy a katonatanácsról és a tisztitanácsról csak október 26-án vagy 27-én hallott először, semmiféle katonatanács gyűlésen részt nem vett, semmiféle más gyűlésre nem járt, csak a Nemzeti Tanácsra.

Elnök: Arról nem volt szó, hogy a katonatanács mit csináljon?

Fényes: Semmi szó nem volt.

Elnök: Állítólag forradalmi célu propagandára alakultak, hogy a katonaság között terjesszék a forradalmat.

Fényes: A Nemzeti Tanács részéről ilyen kívánság nem történt, az én részemről sem. A rendőrség csatlakozása a Nemzeti Tanácshoz a mi számunkra nagy meglepetés volt, jó ideig nem is akartuk elhinni. Sok olyan eset volt, hogy nem engedtem kitörni a forradalmat és csendre intettem a tömeget. A fegyvergyári munkások, Landlerrel és Kunffyval az élükön, sietteték a forradalom kitörését. A Nemzeti Tanács a király jogára alatt működött, a személyes unióért és a teljes függetlenségért harcolt, miután a kormányt akarta megbuktatni, új kormányt

akart Károlyi vezetésével. Ezenkívül követelte a magyar hadseregnek a magyar határra való visszahozatalát és mindenekelőtt a békekötést.

Elnök: Minden jel arra mutat, hogy a Nemzeti Tanács a hatalmat akarta megszerezni.

Fényes: Hogy a Nemzeti Tanács nevével kik és hogyan éltek vissza, nem tudom, tény azonban, hogy mindenki odatódult, de hatalma nem volt. A Nemzeti Tanács azért szervezett karhatalmat, mert látta, hogy anarchia közeleg, Tisza ellen vagy mellett a Nemzeti Tanácsban soha semmi kijelentés nem történt. Ez mind egy szerencsétlen ember kitalálása, amelyet az azóta folytatott politikában jónak láttak felhasználni.

Elnök: Ehhez a politikának nincs köze. Semmiféle fermában nem szólt bele. Azt, hogy a politika irányítaná vagy a bíróságra bármi befolyást gyakorolna, vissza kell utasítanom.

Fényes: A politikai irányítás e pörben csak kívülről történt, az adatszerzésben.

Elnök (csenget): Általánosságban nem szabad gyanúsítani. Ön elmondhatja a védelmet a legszélső határig, de arra vigyázzon, hoi kezdődik a rágalmazás.

Fényes: Megkíséreltük levezetni a forradalmat, s mert nem sikerült, azzal vádolnak minket, hogy mi vagyunk oka mindennek.

Elnök: Igaz-e, hogy a Nemzeti Tanács a katonatanácsal és viszont összeköttetést tartott fenn és mindegyiknek külön delegáltja volt a másikban? Igaz-e, hogy a Nemzeti Tanács a katonatanácsba Friedrich Istvánt küldte ki?

Fényes: A Nemzeti Tanács senkit meg nem bízott.

Elnök: Igaz-e, hogy a Nemzeti Tanács 27-én elhatározta, hogy a nevesebb politikusokat és katonákat elfogatja?

Fényes: Nem igaz.

Elnök: Semmi törvénysértés nem történt ha hónapok múltán került sor az Ön kihallgatására. Mondja el, melyik az az eset, melyet előterjesztésével kapcsolatban említett.

Fényes: A forradalom éjszakáján odaállított élem egy katona és így szólt: *Kérek parancsot Tisza megölésére.* Erre azt feleltem: *Pofon váglak, te disznó!* elkergettem.

Elnök: Tehát nem igaz, hogy a Nemzeti Tanács elhatározásából az Ön, Friedrich, Kéri és Csernyák kezébe tették a végrehajtást?

Fényes: Nem igaz.

Elnök: Igaz-e, hogy 28-án a pártban összejövetel volt, ahol Kéri hangsúlyozta, hogy Tiszát el kell tenni láb alól?

Fényes: Nem igaz. 28-án Kéri és Friedrich jelenlétében semmiféle értekezleten nem vettem részt. *Este a pártkörben Friedrich erőltetesen kifakadt, hogy a Nemzeti Tanács semmit sem csinál.*

Elmondja a lánchidi csata történetét. Ez birta a forradalmat kitörésre, a rendőrség ennek következtében csatlakozott a Nemzeti Tanácshoz.

Elnök: A lánchidi tüntetés után Tisza meggyilkolásáról tárgyaltak, Hock a gyilkosságot ellenezte, Kéri és Ön azt mondták Hocknak, hogy *szentelt vízzel nem lehet forradalmat csinálni.*

Fényes: Ismétlem, előttem nem beszélt senki gyilkosságról.

Elnök: Igaz-e, hogy október 29-én délelőtt az Astóriában elhatározták Tisza és Lukachich meggyilkolását és Bangha letartóztatását?

Fényes: Sem Tisza, sem Lukachich, sem Bangha, sem senki letartóztatásáról nem volt szó, annál kevésbé merényletről.

Elnök: Ön, Kéri, Friedrich és Csernyák Sztanykovszkijt akarták megbízni a gyilkossággal és azt mondták, ha a katonák nem vállalják, akkor a paraszttal végeztetik el.

Fényes: Kitalált mese.

Elnök: 31-én délután az ugynevezett indításnál az Astóriában jelen lett volna Ön, Kéri, Friedrich, Csernyák, Gärtner, Dobó, Hüttner, egy tengerész, Pogány, Sztanykovszky és Vágó. Igaz-e, hogy Kéri kioktatta a tetteseket?

Fényes: Nem igaz. 31-én a délutáni órákban a Royal-szállóban voltam. Nagyon valószínű, hogy szökött katonákból álló cselékből vált ki valaki és ölte meg Tiszát.

Elnök: Friedrich Istvánnal volt-e politikai összeköttetése?

Fényes: 1918. tavaszán egy fiatal ember jelent meg nálam a Royalban Friedrich megbízásából és levelet hozott, amelyben Friedrich azt írta, hogy fellép képviselőjelöltnek a dunapataji kerületben és arra kért, hogy támogassam. A fiatal embernek, aki a levelet hozta, azt mondtam, hogy nem tehetek semmit az érdekében. Azután Károlyi kért meg erre a Házban. Másnap a dunai hajóállomáson elindulni akarva, találkoztam Károlyival, akkor jött oda Friedrich is, ez volt első találkozásunk. Az volt róla az impresszió, hogy *hirtelen elhatározású, szenvedélyes ember* ugyan, de lelkes hibe Károlyi Mihálynak és az általa vallott politikai felfogásnak. *Határozottan állíthatom, hogy Friedrich szembehelyezkedett a Pogány-féle frakcióval.* A miniszteriumban egyedül Friedrich volt azon a nézetten, hogy el kell fogni Heltait, ami később meg is történt.

Kijelenti végül Fényes, hogyha kiderül róla, hogy tudott Tisza meggyilkolásáról, akkor ő maga magát *felbujtónak minősíti* és mindenki számára tudna mentő körülményt, csak a saját számára nem.

Elnök a tárgyalást berekeszti és bejelenti, hogy holnap 9 órakor Gärtner Marcell kihallgatását kezdik meg.

A vármegyei állandó választmány ülése.

Ma délelőtt fél 11 órakor tartotta a vármegyei állandó választmány Sárközy György főispán elnöklete alatt a vármegye-ház kistermében ülését. Az elnök megnyitó beszédében üdvözölte a megjelenteket. Dr. Krieger Ödön főjegyző bejelentette, hogy Budapest székesfőváros és több vármegye átiratot intézett Somogy megyéhez a nyugat-magyarországi megyéknek Ausztriához való kapcsolása ellen való tiltakozás ügyében. Az ülés elhatározta, hogy ugyanezt az álláspontot foglalja el. Ugyancsak így döntött Krieger főjegyző indítványára a keresztény sajtó védelme, a destruktív sajtó bojkottja, a sajtó forradalom alatt tanusított magaviseletének egy vegyes bíróság által való megvizsgálása, a szabaddkőműves páholyok rekonstruálását célzó intézkedések helytelenítése, második kamara (főrendiház) sürgős visszaállítása tárgyában. Esztergom megye átiratában közölte, hogy 2000 koronát adományozott a Magyar Tudományos Akadémiának, az ülés kimondta, hogy Somogyvármegye legalább 5000 koronával követi a példát. Budapesten néhány lelkes hazafi állást foglalt a megyei autonómia megbolygatása ellen, az ülés ezt az állásfoglalást magáévá teszi és az e célra alakítandó országos bizottságba Somssich László grófot és Kacs Kovics Lajost küldi ki. Jelenti továbbá, hogy az alispán meghosszabbította a Tihany-Szántód-i komp révházának szerződését, a megyei utbiztosok utiátalányát felemelte az állami utbiztosok utiátalányának összegére. Dr. Stetz László ásvaszéki ülnök kérte, hogy fizetését régi, rendőrkapitányi fizetésére

emeljék. A főjegyző indítványára az ülés úgy határoz, hogy a fizetést fel nem emelik, de a rendkívüli segélyt megadják. Dr. Nicsovics Sándor azt indítványozza, hogy bocsássanak az alispánnak nagyobb összeget reprezentatív célokra rendelkezésére, ezt Tallián Andor alispán nem fogadja el. Krieger főjegyző közli a választmánnyal, hogy Hajdu és Zala vármegye tisztviselőinek 100%-os segélyt szavazott meg 1921. évre. A választmány kimondja dr. Nicsovics Sándor, Tallián Andor, gróf Somssich Gyula, dr. Berger Samu és Halápy Oszkár hozzászólásai után, hogy a tisztviselők 1921. évre 100%, a nyugdíjasok 50% pótlékot kapnak összefizetésük után. A tisztviselők nevében az alispán mondott hálás köszönetet a választmánynak.

Bemutatja a főjegyző Kaposvár város képviselőtestülete határozatait, amelyeket tekintve, hogy ellenük fellebbezés bejelentve nincs, az állandó választmány tudomásul veszi.

Dr. Kiss Emil tb. főjegyző Szatmár átiratát mutatja be a vasárnapi munkaszünet tárgyában. Az ülés úgy határoz, hogy az ügyet leveszi a napirendről. Ugyancsak így döntenek Győr város átiratáról, a nyilvános italméréseknek vasárnapi zárvatartása ügyében. A Move Turul Sportegylet felkérte a vármegyét, hogy alapító tagul hozzá lépjen. A választmány e célra 2000 koronát szavaz meg a zenealpból. A Somogy megyei Takarékpénztár által létesített alapítvány kamatait odaitélt bizottságba Kacs Kovics Lajost és dr. Tevely Bélát küldik ki.

Azután a referensek beterjesztették referátumaikat, melyeket a választmány legnagyobbbész tudomásul vett.

Az ülés Sárközy György főispán zárószavaival ért véget.

A bortermelési adó.

A bortermelési adóról szóló 1918. évi I. t. c. egyes rendelkezéseinek módosításáról alkotott 1921. évi VII t. c. végrehajtása tárgyában közhírré teszi a pénzügyigazgatóság, hogy április hó 7. napján a belföldön készletben lévő bormennyiségek, tekintet nélkül arra, hogy melyik évből származnak — az alábbi kivételekkel — hlként 70 korona bortermelési pótdadó alá esnek.

A bortermelési pótdadó teljes összegében az államot illeti.

Nem esik bortermelési pótdadó alá:

1. Egyének, cégek és jogi személyek birtokában lévő és összesen 1 hl-t meg nem haladó bormennyiség. Ha azonban a készlet 1 hl-t meghalad, úgy az teljes mennyiségében vonandó bortermelési pótdadó alá. A készlet megállapításánál a fél litert meg nem haladó mennyiségeket figyelmen kívül kell hagyni, a fél litert meghaladókat pedig 1 literre kell kikerekíteni.

2. A bortermelők birtokában lévő az a bormennyiség, amely után a termelő az 1921. évi április hó 7. napjáig a bortermelési adót még meg nem fizette, az ilyen borkészlet után, az 1918. évi I. t. c. 4. §-ában megállapított esedékesség időpontjában, az 1921. évi VI. t. c. 1. §-ának 1. bekezdésében megállapított 84 korona adótétel fizetendő.

Az 1921. évi VI. t. c. 6. §-a értelmében bortermelési pótdadó alá eső borkészletek birtokosai készletüket az alábbi rendelkezések szerint bejelenteni és a járó bortermelési pótdadót lefizetni kötelesek.

Ehhez képest mindazok az egyének, jogi személyek és cégek, akiknek a birtokában vagy őrzésében levő borkészlet az 1921. évi április hó 7. napján összesen 1 hl-t meghalad, kötelesek, akár saját, akár idegen helyiségben őrzött készletüket, a készlet tárolási helyének pontos megjelölése mellett, az annak megőrzési helyére illetékes pénzügyőri szakasznál két példányban a mellékelt minta szerinti űrlapon az 1921. évi április hó 30. napjáig bejelenteni. A bejelentésre szolgáló űrlapok az önköltségi ár megtérítése ellenében a készlet megőrzési helyére illetékes pénzügyőri szakasznál szerezhetők be.

Az 1921. évi VI. t. c. 6. §-a értelmében bortermelési pótdadó alá nem eső készleteket pótdadóztatás végett nem kell bejelenteni.

Azokat a bortermelési pótdadó alá eső bormennyiségeket, amelyek az 1921. évi április hó 30. napján szállítás alatt állanak és még be nem jelentettek, illetve bortermelési pótdadó alá nem vonattak, az átvevő köteles rendelkezési helyre érkezésük után legkésőbb 48 óra alatt bejelenteni.

A vasúti és gőzhajózási vállalatok azokat a borküldeményeket, amelyeket belföldi címzett részére az 1921. évi április hó 7. napja előtt fuvarozás végett átvettek, azonban ez utóbb említett időpontig le nem szállítottak, a küldeményeket a rendelkezési hely állomására illetékes pénzügyőri szakasznál bejelenteni kötelesek. Ennek a bejelentésnek a feladó, valamint a címzett nevét továbbá a küldemény mennyiségének megjelölését magában kell foglalnia.

A fél a bortermelési pótdadót az „Elinntetés”-ben megjelölt állampénztárnál 15 nap alatt lefizetni köteles.

A bejelentés elmulasztása az 1921. évi VI. t. c. 3. §-ában megállapított büntetést vonja maga után.

Kaposvár, 1921. április 11.

Nagy Ferenc
m. kir. pénzügyigazgató h.

Tőzsde.

Budapesti jegyzések: Kereskedelmi Bank 6330, Magyar Hitel 1560, Osztrák Hitel 750, Gizella 1325, Borcsini 4250, Ált. Készén 5800, Salgó 4650, Urikányi 2900, Ganz 12800—1200, Lipták 444—438, Rima 2050, Adria 4725—4770, Déli vasút 1240—1140. — *Valutazárlat:* Napoleon d'or 910, angol font 1100, dollár 270—276, francia frank 2200, márka 448—452, lira 1280, svájci frank 4800, korona-dinár 785, lengyel márka —36, rubel 127, lei 461, szokol 393, osztrák korona —46'5.

Zürichben zárlatok a magyar korona 2'10, az osztrák korona 1'—, bécsi kifizetés 1'70 volt.

HIREK.

— **Halálozás.** Birk Oszkár földbirtokos, vármegyei törvényhatósági tag a Kadarkut-hoz közelfekvő Kerék-pusztai birtokán lévő lakásán hétfőn reggel nyolcvan éves korában három napig tartó betegeskedés után elhunyt. Temetése szombaton volt.

— **Házhelyosztás Alsósegesden.** Kiszely László, táblabírói jelleggel felruházott járásbíró és Bárany Simon nagyatádi főszolgabíró elnöklése alatt a azakértők és bizalmi férfiak tanácsának és véleményének a kikérése mellett igen szép egyetértéssel történt meg. *Alsósegesd* község házhelyre jogosított lakásai részére a szükséges és alkalmas házhelyek kimérése. *Gr. Széchenyi* Bertalan tulajdonos készséggel adta rendelkezésre alkalmas területeit és képviselője *Bornáty Pál* messzire menő egedményeket tett az igénylőknek. — Lassan-lassan majd csak eljutunk tán oda, hol a kielégülés és megnyugvás békepartja vár!

— **Az Ébredő Magyarok Kadarkuton.** Hatalmas lépésekkel halad előre az Ébredő Magyarok Egyesületének az a terve, hogy az egész országot a maguk pártjának megszervezzék. A napokban közölt gyűlések után most vasárnap Kadarkuton tartja meg az Ébredő Magyarok Egyesülete gyűlését és megalakítja a helyi csoportját.

— **Menekült iparosok figyelmébe.** A magyar állam megszállott területéről menekült azok az iparosok, akik korábbi lakóhelyükön képesítéshez kötött ipart üztek és képesítésükre vonatkozó okmányaikat menekülésük közben elvesztették vagy korábbi lakóhelyükön hagyták, annak hiteles megállapítása céljából, hogy menekülésük előtt az állam megszállott területén levő lakóhelyükön képesítéshez kötött iparukat iparigazolvány, iparendély vagy hatósági engedély alapján gyakorolták, az Országos Menekültügyi Hivatalhoz, illetően a helybeliek a menekültügyi kirendeltséghez (Főgimnázium épület) fordulhatnak. Ugyanitt felvilágosítást nyerhetnek azok a menekültek is, akik ipari képesítésük megállapítása céljából szakvizsgát akarnak tenni azért, hogy az illető ipart önállóan üzhessék. *Baló Gyula*, a menekültügyi kirendelt vezetője.

— **Testedzés Kadarkuton és Németladon.** Sokan panaszkodnak a testedzés céljaira fordított összegek nagysága miatt. „Nem való az a falusiaknak” meg más hasonló érvekkel igyekeznek mindenkit meggyőzni felfogásuk helyességéről. Amig ezt próbálgatják, addig a falusi ifjúság is próbálgat, de sokkal nagyobb sikerrel, eredményel, mint amazok. Ennek egyik élénk példája Kadarkut és Németlad esete. Rendes sportélet folyik mindkét községben s bizony nagyon sokan nem akarják végignézni a „rugdalozást”. A múlt hó végén Németladon igazi sportnak megfelelő játék után a szivósabb és gyakorlottabb Kadarkuti Move-Turul nyerte meg 1:0 arányban. Nem csüggesztette el az eredmény a németladiakat, hanem szorgalmas tréningbe kezdtek s a most vasárnap a Kadarkuton megtartott reváns mérkőzés eredménye már más. A heves küzdelem eredménye 1:1 volt. A kadarkutiak áldozó csütörtökre az egyik kaposvári egyesületet hívják meg mérkőzésre.

— **Cigányasszony a szerbek szolgálatában.** A szekszárdi államrendőrség a múlt hó 25 én a szekszárdi piacon letartóztatta *Kolompár Mozsella* bátaszéki cigányasszonyt, akiről kiderült, hogy a szerbek szolgálatában áll. A cigányasszony időnkint szerb katouának öltözve a határon lesbe állott és a megszállott területre átjáró honfittársait az ellenség kezére jutatta. *Kolompár Mozsella* még arra is vállalkozott, hogy a demarkációs vonalon bizalommal hozzá fordulokat egyenesen a szerb járőrök karjaiba vitte. Azért jött be Szekszárdra is, hogy megtudja a bátaszékiek és alsónyékiek közül kik azok, akik ügyes-bajos dolgaik elintézése végett Szekszárdra bementek. A furfangos cigányasszony mindent tagadott ugyan, de a nyomozás annyi és oly súlyos bizonyítékokat ellene, hogy az államrendőrség bűnösségét bebiztosított látván, beszállította a kaposvári hadosztály bíróságához, amely ebben az ügyben ítélni illetékes.

— **Olcso hus Székesfehérváron.** A székesfehérvári ármegállapító bizottság a napokban a következőkben állapította meg a husfélék árát: leveshus 54, pecsenyehus 60, borju eleje 56, hátulja 62, disznóhus 76, zsir szalonna 80, háj 100, zsir 100 és füstölt szalonna 100 korona.

— **Igen nagy érdeklődés** előzi meg a Munkás Otthon vasárnap esti műkedvelő előadását, amelyen a legjobb erők fognak szerepelni. Az előadás iránt, mely este 8 órai kezdettel a Széchenyi-kávéházban levő Munkás Otthon külön termében játszódik le, általános az érdeklődés. Előadás után tánc reggel 3 óráig.

— **„Mint Ladányba a menykő.”** Ugy csap le Ladányba a vörös kakas, mint a menykő. Most vasárnap délután is vigyázatlanságból olyan tűz keletkezett, hogy legett szalmakazal, disznóól, két ház teljesen, kilenc részben, gazdasági épületek. Majdnem egész Ladány leégett a dühöngő szél következtében jobbra-balra röpködő szikráktól.

— **Szegény tyukok.** A dombóváriak nem tudták elképzelni, hová tűnnek el a tyukok. Délután még vigan ott lépegettek az udvarokban, reggelre már csak üres tyukól fogadta a gazdaasszonyt. Most az ottani államrendőrség világosságot derített a „sötét” ügyre. Elfogták a két felnőttből és az egyiknek fiatalokor leányából álló társaságot. Összesen hetvenezer korona értékű szárnyas nyomja a lelküket. Most a dombóvári fogházban fogyasztják ebédjüket, amely nem tyukpecsenye.

— **Déldunántuli általános távbeszélő névjegyzék és postatarifa** a címe Kattauer Jenő és Wagner Pál szerkesztésében megjelenő kötetnek. Ez a rég nélkülözött mű tartalmazza a kaposvári posta és táv. igazgatóság, illetve: Somogy-Tolna-, Zala- és Baranya vármegyék meg nem szállott területén működésben lévő összes távbeszélő hivatal betűrendes, pontos névsorát, azonkívül Kaposvár város távbeszélő előfizetőinek foglalkozás szerinti névsorát, valamint a legújabb posta, távirtda és távbeszélő díjszabást. Ára darabonként 25 korona.

x **KÖNYV és ZENEMŰ** ujdonságok és bárhol hirdetett könyvek, a megjelenés napján, **SZABÓ LIPÓT** könyvkereskedőnél kapható. Kaposvár, Korona-utca 13. Egyes könyveket és egész könyvtárakat a legmagasabb árrban vesznek.

x **Hasáb tűzifa** minden mennyiségben maximális áron kapható Hirschfeld Vilmosnál Korona-utca 9. Telefon 378.

x **Utazókosarak, péki hátikosarak, nádporolók, lábtörölők**, valamint az összes háztartási kosarak mélyen leszállított árrban kaphatók **MAYER LIPÓT** kosáráru kereskedésében, Kaposvár, Korona-utca 13. Bennt az udvarban. Kérem a címre ügyelni!

Művészet és Irodalom.

Heti műsor:

Pénteken: Firenzei tragédia és Bakics Edit táncosnő vendégfellépte.

Szombaton: Firenzei tragédia és Bakics Edit táncosnő vendégfellépte.

* **Firenzei tragédia** péntek és szombati előadásával Wilde Oszkár is bevonul színpadunkra. E remekművet a magyar közönség Baróthy József színpadi átdolgozásában szerette meg. A darab első bemutató előadását Szegeden, 1914. május 9-én nagy sikerrel tartották s azóta színre került az ország minden valamire való színpadán. Wilde e műve posthumus, t. i. az író halála után fedezték fel s az eleje hiányzott. A kutatások nyomán kiderült, hogy Wilde az elejét egyáltalán nem is írta meg; Robert Ross adta közre. Főszerepeket Baróthy, Molnár és Gárdonyi játszák.

* **Mende Klári, Faludy Károly és Ajtay Kornél** mint vendégek lépnek fel ma este a Máthé-kabarában Arvay és Beliczay jutalomestélyén. A pompás műsor este pont 8 órakor kezdődik. Záróra éjjel 2 órakor.

Főszerkesztő:

Dr. Neubauer Ferenc.

Felelős szerkesztő:

Szöllősy Ferenc.

Kiadó: Délmagyarország Lapkiadó R. T.

Igazgató: Soós János.

„Ipar vendéglő” Kaposvár, Teleki-utca 8.

Naponta frissen csapolt

Kőbányai sör. Tolnamegyei borok.
Magyaros konyha. Zóna reggeli.

132 Abonensek elfogadtatnak.

KARDOS IMRE CEMENTÁRUGYÁRA
Kaposvár, vasútállomás
átellenében.

Raktáron tart és azonnal szállít mindennemű cementárut, ugyanint: cementlapot, minden méretű cementcsövet, hidakat, kutgyűrűket, jászlakat (istálló berendezéshez), sertés és ítatóvályukat. Elsőrendű portlandcement állandóan kapható.

82

Kaposvári Palagyár R.T.

Szállít nagyban és kicsinyben kitűnő minőségű

tetőpalátkutgyűrűket,
hidakat és csöveket,
kerítés oszlopokat,
cementlapokat,
jászlakat, vályukat és
minden egyéb betonárut.

Ajánlat és költségvetés díjtalan.

83

Vásárlási visszatérítés.

A Somogy megyei Munkások Fogyasztási Szövetkezete értesíti tagjait, hogy az 1920. évre eső vásárlási visszatérítés kifizetését hétfőn f. hó 18-án, központi irodahelyiségében (Fő-utca 12. sz. alatt) délután 2-4-ig, megkezdte az alábbi sorrend szerint:

ápr. 18-19-én, 1-500-ig szövetkezeti törzskönyvi sorszám,

„ 20-21-én, 500-1000-ig „ „ „

„ 22-23-án, 1000-1600-ig „ „ „

a további sorszámok folytatólag kerülnek sorra.

Vásárlási visszatérítésekhez a tagsági lap **okvetlenül** elhozandó.

A vásárlási visszatérítés összege az üzlet rész felemeléséhez felhasználható.

T. tagjainkat ezúton is felhívjuk üzletrész jegyzéseinek felemelésére.

102

Máthé Mulató

a Koronában.

Igazgató: **MÁTHÉ GYULA.**Zenei vezető:
Beiter Géza.Karmester:
Eberhardt Jenő.Rendező: **ÁRVAY REZSŐ.**

Ma este 8 órakor:

Beliczay Böske és Árvay Rezső
jutalomestéje.

Mint vendégek fellépnek:

Mende Klári

a városi színház szubrettje.

Faludi Károly

a m. kir. operaház v. szólótáncosa.

Ajtay Kornél

a városi színház tagja.

Az előadás pont 8 órakor kezdődik.
Záróra éjjel 2 órakor.

131

Előadás után:

BAL MABILLE.

Bayer Alba, Hegedüs Manó felléptével.

Kaszák. Mindenkiné saját érdeke, hogy a világhírű „**Vulkán**” kaszát 90, 95 és 100 cm. hosszban **250 korona** árban **Langermann** vaskereskedőnél **Székesfehérváron** szerezze be, mert a meg nem felelőt teljesen ingyen kicserélem. Postán 5 drbós tételekben is szállítok. 62Elsőrendű hatású ki-
próbált és államilag
ellenőrzött**sertés pestis elleni szérumot**

bármilyen mennyiségben expedíál

Laboratorium Védőoltóanyagok Termelésére Részvénytársaság
B u d a p e s t, IX. Lónyay-utca 18/b.

117a

Zománcedény, kátránylemez nagyobb mennyiségben, valamint „**Marx**”-féle kocsik **lakkok**, áruosztályunknál méltányos áron kaphatók. Kivánatra árajánlattal szolgálunk.**Kisgazda és Kisiparos Takarékpénztár R.T. ÁRUOSZTÁLYA**
K a p o s v á r.**A Somogy megyei Munkások Fogyasztási Szövetkezete**

összes fiókjában a mai naptól a következő leszállított új árak érvényesek:

C s a k t a g o k n a k	Kockacukor	kg. K 135.—	C s a k t a g o k n a k
	Fehér asztali bor	l. K 38.—	
	Rizs saigon egész fehér	kg. K 33.—	
	„ rangon „ „	kg. K 44.—	
	„ üveg „ „	kg. K 56.—	
	Rió zöld szemes kávé	kg. K 120.—	
	Santos sárga „	kg. K 132.—	
	Pörkölt kávé „	kg. K 148.—	
	Haidekker-szappan	kg. K 17.—	
	Szappanfőző lugkó	kg. K 52.—	
	Gyufa dobozoként	K 150.—	
	Gyermek vászoncipő páronként	K 165.—	
„ „ „ „	K 185.—		

Valamint egyéb háztartási cikkek 102 leszállított árban kaphatók.

Dénes és Herman-féle gyűjtőkocsik

minden hétfőn és pénteken pontosan megérkeznek.

Kaposvári képviselő:

Weisz Miksa fia

szállítócég

Kaposvár, Teleki-utca 30.

TELEFON: 166. 146

Építkezési vasgerendákat

minden méretben és mennyiségben raktáron tart

Flaskó Lajos

vas-, szerszám- és festék-kereskedésében

Kaposvár, Szarvas-szálló épületében, vasúti raktárral szemben. 70

Permetezőket és alkatrészeit, valamint bor-
szivattyukat,

viz-, gőz- és légszusz-szerelvényeket raktárról legjutányosabban szállít:

HIRMANN FERENC fémárugyár

BUDAPEST, VII., Csányi-utca 7-9.

TELEFON: József 106-27. 144

Hösi **halottjának** elhunyt család-
tagjának**életnagyságu** fényképét bár-
mily rosz képután **élethűen** elkészíti**DISKAI** fényképészeti műterme

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 32. és VII., Rákóczi-út 74. szám. 67

Lapkihordókat

fix fizetés és magas jutalékkal felvesz lapunk kiadóhivatala, Korona-u. 10.

40 kilogramm borjúbőr teljesen kikészített, olcsón eladó. Cim: Szekeres János, Kisbárapáti. 140

Pénztárosnői vagy más egyéb (felirónői, kiszolgálónői) üzleti állást keres fiatal özvegyasszony. Cim a kiadóhivatalban. 141**„CITY” EL NE MULASSZA, KERESSEN FEL!!**

Mielőtt házát, villáját, ingatlanát eladja, vagy venni óhajt.

Bármiféle ingatlanokat leggyorsabban veszünk és eladunk úgy helyben, mint vidéken „CITY” ingatlan közvetítési iroda, Budapest, VI., Sziv-u. 36. 118

Eladó ház.

A város egyik legszebb utcájában, modernül épült ház, mely

3 szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha és egyéb mellék-helyiségekből áll, eladó.

98

Cim a kiadóhivatalban.

GYUFA ADÓ előtt 1/4-es belföldi **SVÉD GYUJTÓ**láda vételnél 100 doboz **110 korona.****CZEGLÉDY ÁRPÁDNÁL** Budapest, IX., Üllői-út 61. 137**Áresések** következtében mindennemű**lucfenyő-fűrészanyagot és fűrészrönkfát**

143

rendkívüli olcsón, prompt szállít:„**ETERNA**” első Kismartoni Mészegető és Fanagykereskedelmi Vállalat, Kismarton.**DIETRICH ÉS GOTTSCHLIG** Részvénytársaság

gyári lerakata a

Somogy megyei Takarékpénztár Áruosztályánál

Kaposvár.

Legelőnyösebb eredeti gyári á r a k o n, kereskedőknek, vendéglősöknek, italmérőknek, kávésoknak

kizárólag nagyban.

Minden fajta likőrök, rum, cognac, szilvorum, törköly, seprő és különféle gyümölcspálinka hordó és üvegelt árukban. 96

Szállítás vidékre is. **Málnaszörp.**

1 koronába kerül a

„DÉLMAGYARORSZÁG”egy száma, ha legalább egy negyedévre előfizet. Negyedévi előfizetés ára **90 korona.**